

Samrådsunderlag – Inledningskabel Vallentuna

Undersökningssamråd inför ansökan om nätkoncession för linje för förstärkning av en markförlagd 77 kV kraftledning från befintlig luftledning in till transformatorstation Vallentuna, Vallentuna kommun, Stockholms län

Projektorganisation:

Vattenfall Eldistribution AB
www.vattenfalleldistribution.se

Telefonväxel: 08-739 50 00
Org.nr: 556417-0800
Projektledare:
Tillstånd och rättigheter:

Samrådshandling

Sweco Energy AB
Gjörwellsgatan 22
www.sweco.se

Uppdragsledare: Erik Pettersson (Vattenfall Eldistribution)
Samrådsunderlag: Jonathan Weck (Sweco)
Granskning: Jenny Wintzer (Sweco)

Foton, illustrationer och kartor: Vattenfall Eldistribution AB

Kartunderlag: ©Lantmäteriet, Länsvisa och nationella geodata © Länsstyrelsen

INNEHÅLL

1	INLEDNING	4
1.1	Bakgrund, syfte och behov	4
1.2	Vattenfall Eldistribution AB	5
2	TILLSTÅNDSPROCESSEN	5
2.1	Samråd	6
2.2	Annan lagstiftning	7
3	UTREDNING AV MÖJLIGA STRÅK/STRÄCKNINGAR	7
3.1	Avgränsning av utredningsområdet.....	7
3.2	Nollalternativ	7
3.3	Aktuell sträckning.....	7
4	TEKNISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	7
4.1	Markkabel	7
4.1.1	Utformning markkabel.....	7
4.1.2	Kabelstolpe	8
5	OMRÅDETS FÖRUTSÄTTNINGAR.....	8
5.1	Markanvändning och planer	8
5.2	Naturmiljö.....	8
5.3	Kulturmiljö	9
5.4	Friluftsliv.....	9
5.5	Landskapsbild.....	9
5.6	Boendemiljö	9
6	MILJÖPÅVERKAN.....	10
6.1	Samhällsnytta, markanvändning och planer.....	10
6.2	Kulturmiljö	10
6.3	Boendemiljö och elektromagnetiska fält	10
6.4	Risk och säkerhet	10
7	miljökvalitetsnormer	10
8	bedömning av betydande miljöpåverkan	10
9	preliminärt innehåll MKB.....	11
10	FORTSATT ARBETE	12

BILAGOR:

1. Karta ledningssträckning

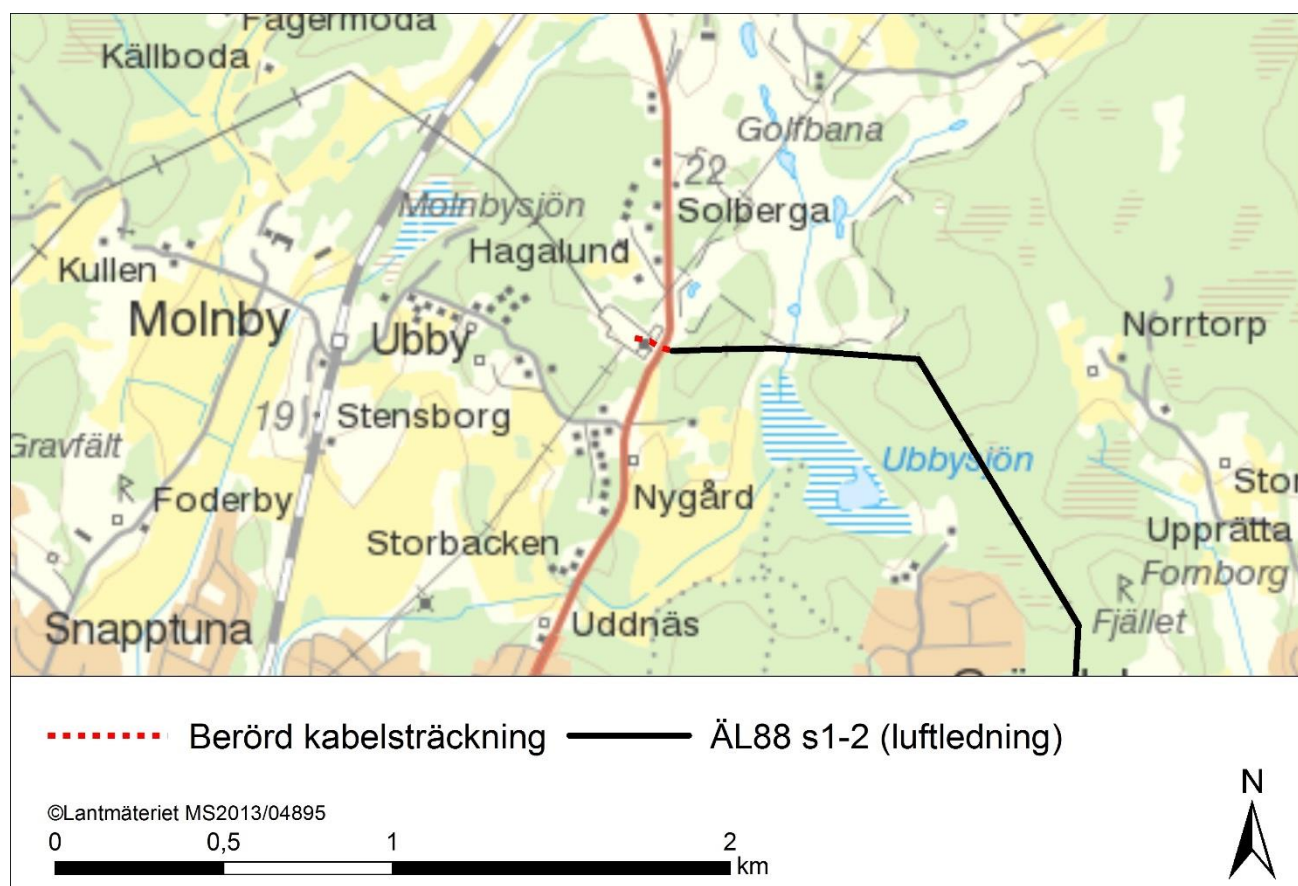
1 INLEDNING

Vattenfall Eldistribution AB (Sökanden) avser att ansöka om nätkoncession för linje (tillstånd) för åtgärder (areaförstärkning) på en befintlig 77 kV markkabel, från befintlig kabelstolpe in till den befintliga transformatorstationen Vallentuna, i Vallentuna kommun, Stockholms län. Inför en tillståndsansökan ska ett undersökningssamråd genomföras enligt 6 kap. 23–25 §§ miljöbalken med syftet att utreda om verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan (BMP) samt samråda om miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning. Detta dokument utgör underlag för undersökningssamråd.

1.1 Bakgrund, syfte och behov

Den befintliga kabelns syfte är att ansluta luftledningen till transformatorstationen. Kabeln är en del av 77 kV kraftledningen ÄL88 s1-2 mellan Vallentuna och Åkersberga (anläggningsnr 731 ÄAp). Gällande koncession avser dock endast luftledningsutförande.

I och med ett behov av ökad leveranssäkerhet och -kapacitet behöver Vattenfall Eldistribution areaförstärka kabeldelen av den befintliga kraftledningen. Befintligt kabelförband byts ut mot två nya förband med konstruktionsspänning 145 kV. Kraftledningen kommer därefter tillsvidare att drivas som en 77 kV ledning, och en spänningshöjning till 132 kV (nominell spänning) kommer att ske i ett senare skede för hela ledningen.

Figur 1. Översiktskarta

1.2 Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall Eldistribution AB bedriver elnätverksamhet i Sverige och levererar el till 900 000 företag och privatpersoner. Företagets elnät är över 12 000 mil långt, vilket motsvarar cirka 3 varv runt jorden. Elnätet är indelat i lokalnät och regionnät och omfattar spänningsnivåerna 0,4–150 kV. Företaget har cirka 730 anställda, i huvudsak i Solna, Luleå och Trollhättan. Vattenfall Eldistribution investerar årligen cirka 4 miljarder kronor i att bygga om elnätet för att det ska bli mer motståndskraftigt mot väder och vind, samt moderniserar genom att bygga in ny teknik för bättre övervakning och styrning av elnätet. Elnätet behöver också anpassas för att kunna ansluta en växande andel förnybara energikällor, elfordon och ny elintensiv industri. Företaget arbetar aktivt för en hållbar samhällsutveckling genom att ligga i framkant gällande innovation och utveckling och sätta standarden för framtidens energilösningar.

2 TILLSTÅNDSPROCESSEN

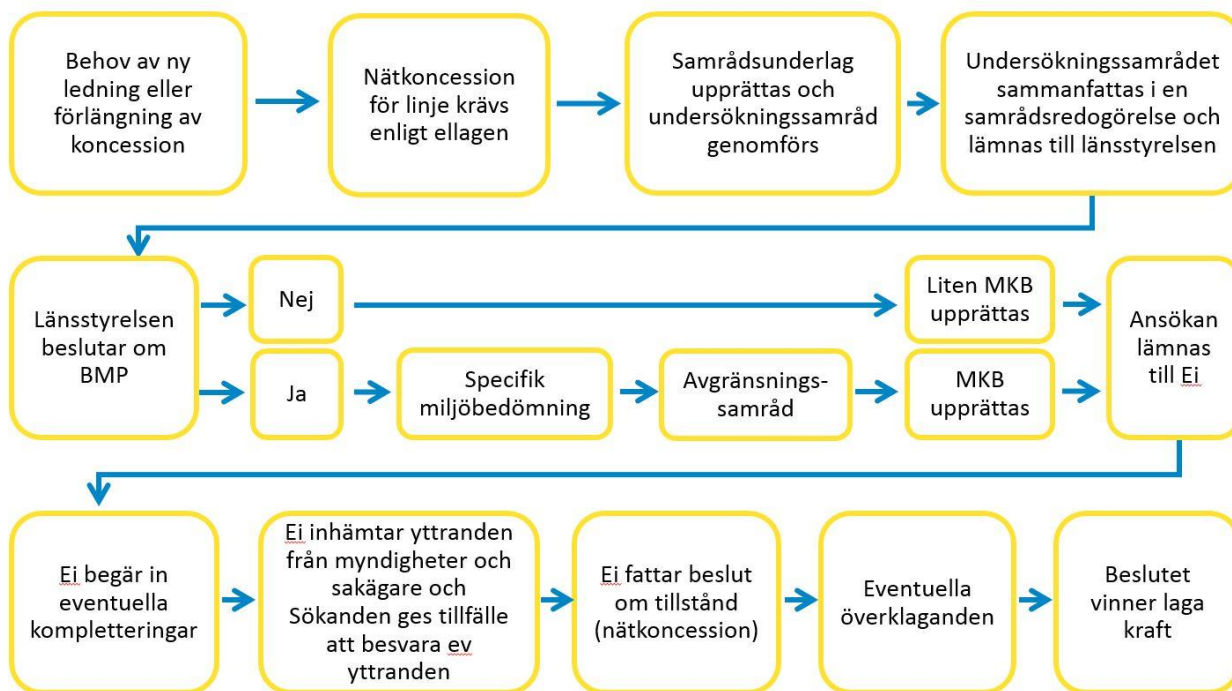
För att bygga och använda en kraftledning krävs enligt ellagen (1997:857) att nätägaren har ett särskilt tillstånd, en så kallad nätkoncession för linje. Ansökan om nätkoncession för linje prövas av Energimarknadsinspektionen och tillstånd beviljas vanligtvis tills vidare med möjlighet till omprövning efter 40 år.

Tillståndprocessen inleds med en utredning om verksamhet kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller ej. Detta görs genom ett undersökningssamråd med länsstyrelse, kommun och enskilda som kan bli särskilt berörda. När samrådet är avslutat sammanställs inkomna yttranden i en samrådsredogörelse som utgör underlag för länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan.

Om länsstyrelsen beslutar att verksamheten inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan behöver bestämmelserna i 6 kap. om specifik miljöbedömning inte tillämpas och istället ska en liten miljökonsekvensbeskrivning (MKB) tas fram. En liten MKB ska innehålla de upplysningar som behövs för en bedömning av de väsentliga miljöeffekter som verksamheten eller åtgärden kan förväntas ge.

I de fall länsstyrelsen beslutar att verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska en specifik miljöbedömning genomföras. Den specifika miljöbedömningen inleds med ett avgränsningssamråd med länsstyrelsen, kommun och enskilda som kan tänkas bli berörda samt övriga statliga myndigheter, organisationer och den allmänhet som kan antas bli berörd. Avgränsningssamrådets syfte är att utreda omfattningen av och detaljeringsgraden i den MKB som skall tas fram för att utgöra beslutsunderlag.

Koncessionsansökan sänds till Energimarknadsinspektionen (nedan kallat Ei), som remitterar handlingarna till samtliga berörda instanser. Efter remisstiden beslutar Ei om koncession (dvs tillstånd) ska erhållas. Vid ett eventuellt överklagande prövar mark- och miljödomstolen frågan. Se Figur 2 för flödesschema över processen.

Figur 2. Tillståndprocessen

2.1 Samråd

För aktuellt projekt inleder nu Vattenfall Eldistribution ett undersökningssamråd.

De parter som är med i aktuellt samråd kan ses i Tabell 1 nedan. Undersökningssamrådet sker skriftligt genom utskick av föreliggande samrådsunderlag till berörda parter.

Tabell 1. Samrådsparter undersökningssamråd

Myndigheter	
Länsstyrelsen i Stockholms län	Vallentuna kommun
Trafikverket	Försvarsmakten
Sveriges geologiska undersökning	Svenska kraftnät
Andra ledningsägare	
Skanova	Ellevio AB
IP-Only Telecommunication AB	Trafikverket
Fastigheter och rättighetsinnehavare	
Enligt sparad förteckning	

2.2 Annan lagstiftning

Förutom koncession behöver ledningsägaren även säkra rätten till marken. Eftersom det i aktuellt fall rör sig om en befintlig ledning finns rättigheter till marken sedan tidigare.

Utöver nätkoncession för linje enligt ellagen och de bestämmelser som berörs i 6 kap. miljöbalken kan tillstånd eller dispenser även krävas enligt andra kapitel i miljöbalken eller enligt annan lagstiftning, t ex kulturmiljölagen.

3 UTREDNING AV MÖJLIGA STRÅK/STRÄCKNINGAR

3.1 Avgränsning av utredningsområdet

På grund av ledningens längd och lokalisering har alternativa sträckningar eller utföranden inte utretts. Den befintliga sträckningen och utförandet bedöms vara det bästa möjliga. Att ändra sträckningen eller utförande skulle i alla avseenden medföra en större total miljöpåverkan.

3.2 Nollalternativ

Ett nollalternativ innebär att ledningen inte kan förstärkas med ytterligare ett kabelförband på den aktuella sträckan. Den befintliga kabeln utgör idag en flaskhals i nätet och om ledningen inte kan byggas om för det framtida överföringsbehovet kommer dagens kapacitetsproblem att förvärras. Nollalternativet skulle även innebära att de miljökonsekvenser som ledningen skulle medföra uteblir.

3.3 Aktuell sträckning

Kabeln som ska areaförstärkas sträcker sig från en kabelstolpe i öster fram till befintlig transformatorstation Vallentuna, se karta i Figur 1 ovan. Den korsar en cykelväg och en bilväg. Ledningssträckningen är ca 120 meter lång.

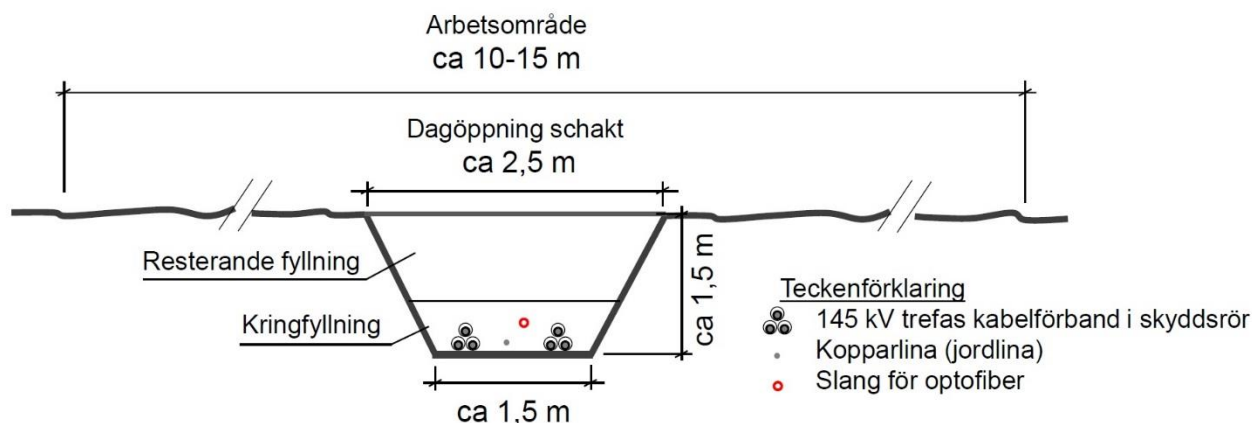
4 TEKNISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Sträckningen är utformad för markkabelutförande. I nedan kapitel ges en generell beskrivning av det planerade tekniska utförandet.

4.1 Markkabel

4.1.1 Utformning markkabel

Den befintliga 77 kV kraftledningen består av ett kabelförband. Detta byts ut mot två kabelförband i 145 kV-utförande. Det innebär två kabelförband med tre kablar i vardera förband (se tvärsektion i Figur 3 nedan). Totalt förläggs således sex kablar i ett gemensamt schakt.

Figur 3. Schaktsektion.

Generellt sker markförläggning av den här typen av ledningar i ett kabeldike som schaktats till ett djup av ca 1,5 meter. Bredden på kabeldiket blir ca 2,5 meter i markytan, beroende på markens beskaffenhet. Runt schaktet kommer ett arbetsområde om 10–15 meter att behövas för att kunna ta sig fram med maskiner samt för uppställning av kabeltrummor och upplag av schaktmassor.

Under befintlig bilväg kommer schaktfri metod att tillämpas, exempelvis styrd borrhöring eller tryckning.

4.1.2 Kabelstolpe

Befintlig kabelstolpe, stagad trästolpe, kommer att bytas ut. Ny stolpe kommer att vara en stagad kabeländstolpe i trä eller komposit. Stolpen är idag ca 14 meter hög, den nya stolpen kommer att vara 2-3 meter högre.

5 OMRÅDETS FÖRUTSÄTTNINGAR

I detta avsnitt beskrivs områdets förutsättningar i form av exempelvis känsliga miljöer, pågående markanvändning, naturtillgångar och fysisk miljö i övrigt på ett övergripande sätt.

5.1 Markanvändning och planer

Från kabelstolpen i öster går ledningen en kortare sträcka i skogsmark. Här är marken till stor del redan avverkad, eventuellt kan några ytterligare träd behöva avverkas. Vidare korsas en cykelväg och en bilväg (länsväg 950, Lindholmsvägen). På västra sidan av bilvägen ligger ledningen inom stationsområde för transformatorstationen.

En golfbana tillhörande Vallentuna GK återfinns ca 60 meter från närmaste del av ledningssträckningen.

Sträckningen berör inga befintliga eller planerade detaljplaner. Sträckningen bedöms inte stå i strid med befintlig översiktsplan för Vallentuna kommun, *Vallentuna översiktsplan 2040*.

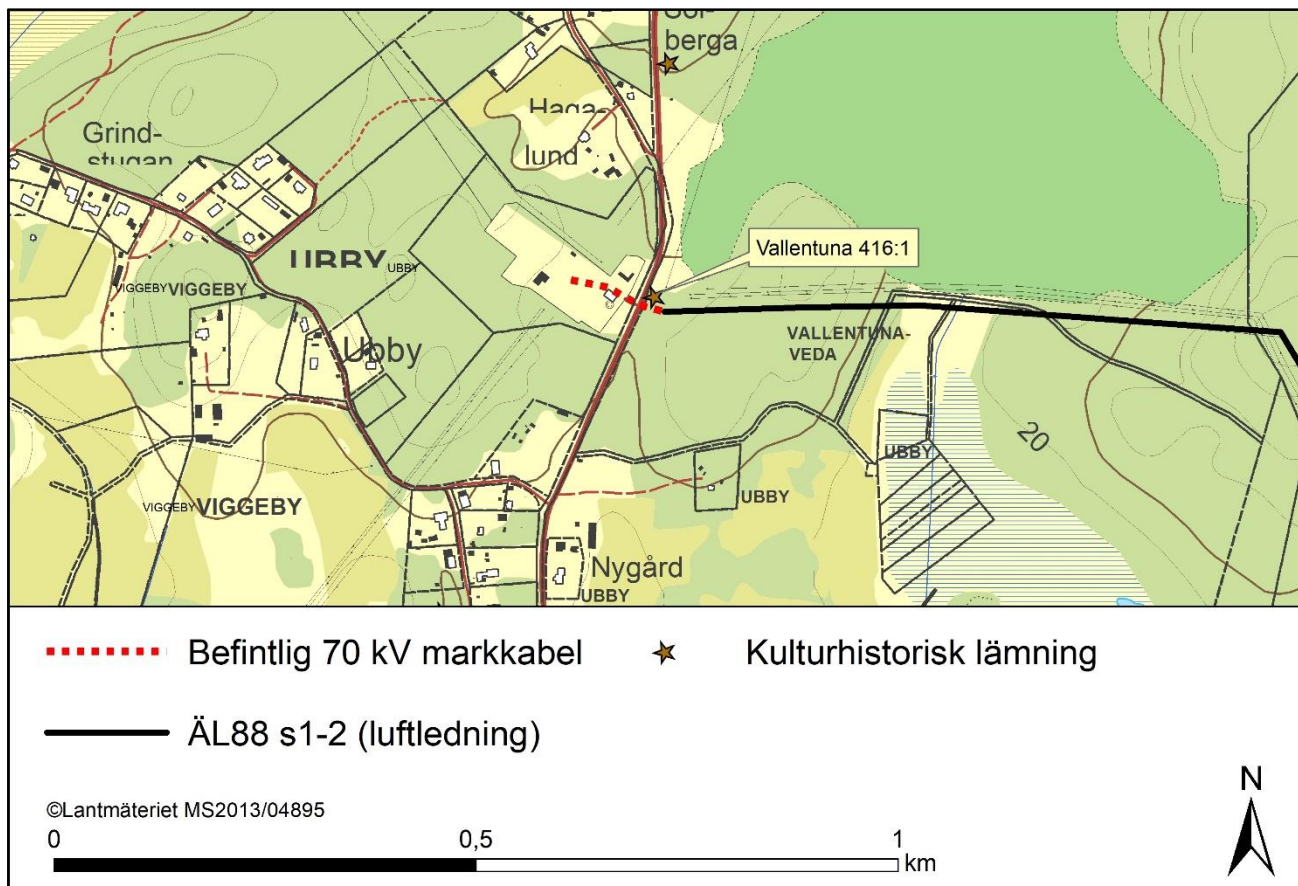
Sträckningen ligger inom Försvarets område: *Område med särskilt behov av hinderfrihet: Väderradar*.

5.2 Naturmiljö

Inga utpekade eller skyddade naturområden återfinns i ledningssträckningens närhet.

5.3 Kulturmiljö

En kulturhistorisk lämning i form av en milstolpe med beteckning Vallentuna 416:1 återfinns ca 15 meter från ledningssträckningen. Milstolpen är klassad som fornlämning.

Figur 4. Närliggande kulturhistorisk lämning.

5.4 Friluftsliv

Inga utpekade eller skyddade friluftsområden återfinns i ledningssträckningens närhet.

5.5 Landskapsbild

Inga utpekade eller skyddade områden för landskapsbild återfinns i ledningssträckningens närhet.

Den nya kabelstolpen kommer att vara 2-3 meter högre än den befintliga stolpen.

5.6 Boendemiljö

Närmsta bostadshus återfinns ca 160 meter från närmsta ledningsdel.

6 MILJÖPÅVERKAN

Utifrån det aktuella områdets specifika aspekter som presenteras i kapitel 5, görs även en övergripande bedömning av den påverkan som verksamheten kan tänkas utgöra samt eventuella skyddsåtgärder.

6.1 Samhällsnytta, markanvändning och planer

Då schaktfri metod används vid korsning av bilvägen påverkas inte denna av kabelförläggningen. Vid passage av cykelvägen kommer framkomligheten på vägen att säkerställas. Ett alternativ är att tillämpa schaktfri metod. Ett annat är att lägga ut körplåtar eller att ordna med annan tillfällig passage vid sidan om schaktet. Golfklubben kommer inte att påverkas av den planerade ledningen.

Det är osäkert om den högre kabelstolpen medför någon påverkan med avseende på Försvarets område: med särskilt behov av hinderfrihet (väderradar). Försvarmakten är en samrådspart i aktuellt samråd.

6.2 Kulturmiljö

Milstolpen Vallentuna 416:1 kommer att stänglas in/märkas ut innan byggnation startas så att denna inte skadas. Med denna försiktighetsåtgärd bedöms påverkan på kulturmiljön bli minimal.

6.3 Boendemiljö och elektromagnetiska fält

Då det närmaste huset återfinns ca 160 meter från ledningen bedöms påverkan på boendemiljön som obetydlig. Någon risk för påverkan av elektromagnetiska fält finns inte på detta avstånd från ledningen.

6.4 Risk och säkerhet

För allmänheten kan risker uppstå i det fall en ledning eller stolpar faller. För luftledningar finns väl reglerade säkerhetsföreskrifter för att minimera riskerna för allmänheten. Planerat och kontinuerligt underhåll utgör också en del av att minimera riskerna för allmänheten.

Sökanden har även interna rutiner och bestämmelser för att minimera arbetsmiljörisker vid anläggnings- och underhållsarbeten.

7 MILJÖKVALITETSNORMER

Den planerade kraftledningen berör inte några miljökvalitetsnormer för vatten.

Under byggtiden, samt vid framtida eventuella underhållsåtgärder, kan störningar i form av buller från maskiner förekomma. På samma sätt sker utsläpp av avgaser från ovan nämnda maskiner vid byggnation och underhåll. Störningarna är dock övergående och tidsbegränsade och bedöms inte medföra att miljökvalitetsnormer för buller eller luft överskrids.

8 BEDÖMNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Vattenfall Eldistributions samlade bedömning är att kraftledningen inte kommer att medföra någon betydande miljöpåverkan då projektet innebär mycket få intressekonflikter med omgivande miljö. Utifrån detta resonemang har inte alternativa tekniska utformningar, eller alternativa sträckningar, studerats inom ramen för aktuellt samråd.

9 PRELIMINÄRT INNEHÅLL MKB

- Inledning
 - Bakgrund och behov
- Tillståndsprocessen
 - Annan lagstiftning
 - Genomförda samråd
 - Länsstyrelsens beslut om BMP
- Alternativutredning
 - Avfärdade alternativ
 - Val av sträckningsalternativ
- Utformning och teknisk beskrivning
 - Teknisk utformning
 - Sträckningsbeskrivning
 - Byggnation
 - Markbehov
 - Drift och underhåll
 - Rasering av befintlig ledning
- Nuläge och konsekvenser för förordat alternativ (hänsynsåtgärder och konsekvenser)
 - Strömförsörjning och redundans
 - Markanvändning, bebyggelse, planer
 - Resurshushållning
 - Miljömål
 - Miljökvalitetsnormer
 - Naturmiljö
 - Kulturmiljö
 - Landskapsbild
 - Friluftsliv
 - Boende, hälsa och säkerhet
 - Infrastruktur
- Nuläge och konsekvenser för alternativ sträckning
Samma som för förordat alternativ
- Kumulativa konsekvenser
- Samlad bedömning
- Skyddade arter
- Referenser

10 FORTSATT ARBETE

Länsstyrelsens beslut angående huruvida den planerade kraftledningen bedöms medföra betydande miljöpåverkan begärs normalt efter genomfört samråd. Aktuellt projekt bedöms dock vara okomplicerat och det är Vattenfall Eldistributions förhoppning att Länsstyrelsen kan ta beslutet i samband med samrådet.

Om Länsstyrelsen bedömer att projektet inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan kommer Vattenfall Eldistribution att gå vidare med att upprätta en liten MKB som en del i ansökan om nätkoncession som sedan skickas till Energimarknadsinspektionen.

Om Länsstyrelsen bedömer att projektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska en specifik miljöbedömning göras, detta inkluderar ett avgränsningssamråd, med en bredare samrådsrets, avseende verksamhetens lokalisering, omfattning och utformning, de miljöeffekter som verksamheten eller åtgärden kan antas medföra i sig eller till följd av yttre händelser samt om miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning.